

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sacerdotale Ad consuetudinem S. Romanæ Ecclesiæ
aliarumque ecclesiarum ex Apostolic[a]e bibliothec[a]e ac
Sanctorum Patrum iurium sanctionibus, &
ecclesiasticorum doctorum scriptis ...**

Venetiis, 1579

Quibus personis denegatur ecclesiastica sepultura. c. 26

urn:nbn:de:hbz:466:1-40307

rō pro veritate q̄siti adducta, q̄ illud solet h̄i in cōi practica r̄
 ex consuetudine: qz practica talis nō est cōsuetudo laudabilis,
 sed potius deprauata corruptela. Nec excusat in h̄mōi recipiē-
 tes, r̄ exigentes. Et si sit longēua r̄ diuturna. Hā diurnitas r̄
 poris in talibus nō diminuit pctm̄, sed auget: vt in d. c. nō satis.
 de simo. r̄ vt inquit text. in c. cū ecclesie corpore. eo. tit. r̄ in c. si. de
 consue. tanto grauiora sunt crimi na, quanto diutius infelicem
 aiām detinent alligatā, r̄c. Neqz tolerantia ep̄orū r̄ suorū of-
 ficialiū p̄dictos excusat: neqz facit talē consuetudinē licitā: qz
 tolerantia talis nō inducit tacite dispensationē cū recipiente,
 siue exigente: cū nec papa in talibus q̄ sunt prohibita, qz simo-
 niaca possit dispensare: vide gl. in c. cū iā dudū. de p̄eb. per do-
 cto. in c. super eo. de cogna. spi. r̄ in c. constitutis. de fil. presbyt.
 Ex quo ēt habes, q̄ per istas malas consuetudinē non derogan-
 tur antiqua r̄ noua iura, que prohibent aliquid ex pacto pro se-
 pultura recipere r̄ exigere: quia cum iura illa contineāt ius na-
 ture r̄ diuinum, ex quo simonia tam diuino quam naturali ius-
 ri sit contraria: non possunt per contrariam consuetudinem, vt
 pote irrationabilem abrogari. Et de hoc vide S. Tho. quolibet.
 nono. art. 2. Episcopus etiam talem consuetudinem corruptam
 simulans, siue expresse tolerans a peccato minime excusatur:
 quia ex officio ad ipsum pertinet prauas tollere loci consuetu-
 dines, r̄ inhibere clericis, ne quicquam hac de causa exigant:
 vt no. Panor. in d. c. abolendę. de sepul. in 2. notad.

Quibus personis denegatur sepultura ecclesiastica. Cap. 26.
Ad cuius euidentiam quero qui sunt, qui priuantur ecclē-
 stica sepultura. Solutio. quindecim differentijs personarū
 interdicatur ecclesiastica sepultura. **C** Primo, ex cōicatis. cle-
 rici. de sepul. Et hoc verum nisi absoluant ēt in extremis: sed he-
 redes pro eis satisfacere tenentur: vt in c. parochiano. eo. tit. Et
 sim. Gul. idē est de ex cōicatis minori, si notorie excommunicati
 sunt. Idem de ex cōicatis ēt iniuste, vt no. glo. in c. literas. de resti-
 tu. spolia. Sepeliētes vero nominatim ex cōicatos maiori, sūt ip-
 so facto excommunicati, vt in clem. 1. de sepul. **C** Secundo, ma-
 nifestis vsurariis. d. clem. 1. r̄ c. quanquam. de vsuris. lib. 6. hoc
 verum nisi peniteant, r̄ faciant cautionem. **C** Tertio, qui in tor-
 neamentis moriuntur. c. 1. de fornea. Et exponit Hosti. etiam si
 quis

Ex cōi-
 catis i-
 terdici-
 tur se-
 pultura
 ecclesia-
 stica.
 vsura-
 riji.
 Morien-
 tibus in
 torneamē-
 tis.

Quibus denegatur

quis ibi letale vulnus acceperit, licet postea supervixerit: quia
uis peniteat, et ei eucharistia non neget, carebit tamen ecclesiastica
sepultura. Hoc intellige secundum Basilicum: tam de militibus quam de armige-
ris eorum, qui ibidem in armis se exercent. Secus de illis, qui illuc
vadunt causa curiositatis, vel ad videndum, vel alia quacumque de
causa. Adde et predictis quod non. Ricardus in 3. dist. 37. quod illi, qui ba-
stuludis faciunt, peccant mortaliter: cum simili ratione videantur esse pe-
ccata, ut torneamenta. Et ex hoc innuit quod morientes in illis non
sepeliantur in sacro. Et hoc videtur verum per rationem. d. c. 1. ubi. ubi mor-
tes hominum et animarum pericula sepe proveniunt: nam in talibus ba-
stuludis sepe predicta proveniunt. Secus dicendum videtur in currenti-
bus ad brachium. ut Clarius, et in multis civitatibus: nam raro vel nu-
quam eveniunt in tali cursu mortes hominum. Quarto, notatis in-
terdictis. d. c. 1. et hoc sub excommunicationis pena. Alii autem interdi-
cti sibi privantur. Quod intellige de interdictis a divinis et partici-
patione sacrorum secundum Panorum. quod interdicti a iurisdictione, vel ab
aliquo officio non privantur sepultura. Quinto, raptoribus, qui
pertinaciter, cum possint, in vita non satisfaciunt, et in morte non peni-
tent. Archiepiscopus Florentinus dicit, quod si raptor potuit restituere, et
non restituit, nec securitatem dedit, denegabuntur ei sacra et sepul-
tura. Si vero cum haberet unde redderet, distulit usque ad mortem pe-
nitere, et tunc est impotens ad restituendum, si est alias contritus et
dispositus ad restituendum, si posset, dabitur ei sacra, sed prima-
bitur ecclesiastica sepultura ad terram aliorum: nisi parentes, vel ami-
ci eius vellent restituere pro eo: quod tunc sepelietur in sacro.
Panorum vero in causa super eo. de rapt. dicit de mente glossae. que con-
ter tenetur. Quod autem decessit quis in peccato rapine, nec penituit,
et tunc est sibi cimiterium denegatur: quod decessit in mortali. Sed
penituit in morte et satisfecit: et tunc ex toto conceditur sepul-
tura: et clerici debent interesse sepulture: et ita proprie loquitur ter-
tius casus d. c. super eo. Et ista interpretatio tanquam benignior te-
nenda est. Sexto, blasphematoribus dei, et qui sancta contem-
placuit. Septimo, illis qui se occidunt. 1. 3. q. 2. Quibus. 2. 3. q. 1.
Et hoc intelligendum est secundum Basilicum. si se peremerunt ex de-
speratione, vel indignatione, aut iracundia. Secus si ex furore,
vel a casu. Unde si quis propter fugam precipitaret se in aquam,
quod sic crederet evadere posse: non imputatur ei, si contrarium
eveniat.

Interdi-
ctis.

Rapto-
ribus.

Blasph-
matori-
bus.

Se occi-
denti-
bus.

ueniat, arg. c. nerui. 13. dist. 2. d. c. ex parte. in gl. Concordat Mo-
 sti. Nota tñ fm quosdam, qd si ille, qui occidit se ex desperatione,
 aliquandiu post vulnus viueret, ita qd eum peniteret, et confite-
 retur, et ostenderet signa contritionis in morte: tali non est de-
 neganda ecclesiastica sepultura, ex quo non decessit in peccato
 mortali. **O**ctauo prohibetur ei sepultura, de quo certum est
 et manifestu, non fuisse cofessum, vel non coicasse semel in anno
 iuxta c. ois vtriusq3. de pz. et remis. Quidam hoc limitant, nisi se
 super hoc emendasset in articulo mortis, et confitendb, et coica-
 do: vel saltē signa contritionis ostendisset in fine: qz tunc nō ne-
 gabitur sepultura fm eos. Contrariu tñ puto veru. scq per illaz
 et non euadit penitē. c. ois. pp rōnes quas adduxi supra. cap. 4.
 in secunda partie. primę par. ibi vide. Si vero occultum est: qd
 quis non est confessus infra annum: nō negabitur ei sepultura:
 qz ex quo est occultus, non debet publicari peccatū: Aut si dubite-
 tur: qz forte cofessus alicui mendicantiū: et de eius cofilio abstin-
 nit ab eucharistia. **C**onono, illi, cui interdictus est ingressus
 ecclesie. c. is qui. de sen. exc. lib. 6. **D**ecimo, monacho propriu
 bñ: vt in c. super quodam. de sta. no. **E**ndecimo, illi, qui sa-
 cerdotē tutore filijs suis instituit. 98. dist. c. neque apud glo. ubi cō-
 trarium tenet. **D**uodecimo, iud. is, paganus, et hereticis. de
 conse. dist. 1. c. ecclesia, et c. seq. **T**ertio decimo, corporibus exē-
 terans vel diuisi: vt ossa ad sepulturā deportentur, vt in extra-
 tag. Bonif. viij. de testandę sub ti. de sepul. **Q**uarto decimo,
 illis, qui post mortē de heresi conuincuntur: vt in c. si quis eps.
 de here. **Q**uinto decimo, gñaliter nullus notorius decessens
 in ipso nō dno mortali pctō, sepeliendus est. d. c. quibus. et c. nō
 estingimus. et c. pro obeuntibus. et c. cum graua. 13. q. 2. oēs. n. ca-
 sus supradicti locū hñt in notorijs: pctōres. n. occulti sunt sepe-
 liendi: hñt et locū in non reconciliatis. Si. n. confiteantur, sicut
 eis conceditur corpus Christi, ita ecclesiastica sepultura. 13. q. 3.
 quesitū. Si et signa penitentię apparuerunt, si loquelam amise-
 rant, tunc post mortē sunt absoluendi, et ad orationes et ad alia
 ecclesiastica suffragia recipiendi et sepeliendi: sed heredes pro-
 eis satisfacere tenentur proximis: vt in d. c. parochiano. eo. tit. et
 de raptō. c. literis. et ca. a nobis. 2. de sent. exc. Et ad probandum
 bñdō signa, sufficit in hoc casu vnus testis. 2. 6. q. 6. qui recedunt.

Non est
 confessus
 et non coi-
 catus se-
 mel in
 anno.

Interdi-
 cto Mo-
 nacho
 proprie-
 tario.
 Tutore
 filijs sa-
 cerdotē
 institue-
 ti.
 Iudicis,
 paga-
 nis, et
 hereti-
 cis.
 Diuisis
 corpo-
 ribus.
 Post
 mortē
 de here-
 si conui-
 ctis.
 Noto-
 rijs.

Officium sepulture

z c. seq. Fallit tamen hoc in raptoribus: z violatoribus ecclesie
z illis, qui moriuntur in torneamentis: z alijs similibus supra
recitatis: quibus ecclesie sepultura interdicitur. Adde etiã pre-
dictis quod no. Panor. in ca. ex parte. pre. alle. q. de cedens sine
confessione exteriori in extremo vite facta, debet sepeliri in coe-
meterio ecclesie: ex quo confessionem non contempsit: sed mor-
te preuentus est. Non est. n. credendum, q. decesserit in morta-
li peccato. de quolibet. n. presumendum est bonum: nisi contem-
pisset per annum confessionem: vt dictum est supra: et si mors fuis-
set casualis. **Q**uid fiet, si tales, de quibus dictum est, de facto
sepeliuntur in ecclesia vel coemeterio? Solutio. si corpora eorũ
discerni p̄nt, erumandi sunt, alias non. ca. sacrum. eo. tit. z eccle-
sia vel coemeterium est reconciliandum, vt in c. consulisti. de cõ-
se. eccl. vel alt. Quid fiet, si dubitetur de cadauere: ytrum fuerit
cuiusdam Christiani, pagani, vel heretici, vel excoicati? Solutio.
videtur in meliorem partem interpretandum d. ca. sacrum.
Sed qua pena puniendi sunt, qui ad sepulturam aliquẽ reci-
piunt in casu non concesso? Solutio. tenent ad restitutionem cor-
poris si petatur, z omnium, que occasione illius receperunt. ca.
fraternitatem. z c. ex parte. 1. z cum liberum. eo. tit. z alijs penis,
vt supra dictum est. Utrum suspensi z hmoi sint sepeliendi? Solu-
tio fm Panor. in c. ex parte. 2. eo. tit. q. sic, quacunq. pena mori-
ant, dũmodo poenituerint. Et possunt sepeliri in coemeterio
cum solennitate missę z aliorum officiorum. Nec sacra ecclesie
talibus sunt deneganda. vt in ca. h. 13. q. 2. Tales tamen non sunt
deponendi de furcis sine licentia principis: qui tamen debet se
in hoc facilem reddere. vt in l. 1. z 2. ff. de cadaue. pu.

Quid sepeliendi aliquem secularem defunctum. **Cap. 27.**
¶ Un defunctus aliquis ad ecclesiam, vel coemeterium de-
ci adesse solẽt: qui propter varias suas ordinationes z ritus va-
rie legunt, z varie cantant: z vt plurimum non consonantiam,
sed potius dissonantiam gignunt. Idcirco vt talis dissonantia
euitetur, modus cantandi non antiquus, sed quem nunc ritus
Romanus tenet, hic inferius annotatur. Postquam corpus
defuncti positum fuerit in ecclesia, in qua tumulari debet: sacer-
dos cum stola z pluuiali incipiat absolute.

Non